

MONOGRAFIJA DAGIT-a SLAVONSKI BROD

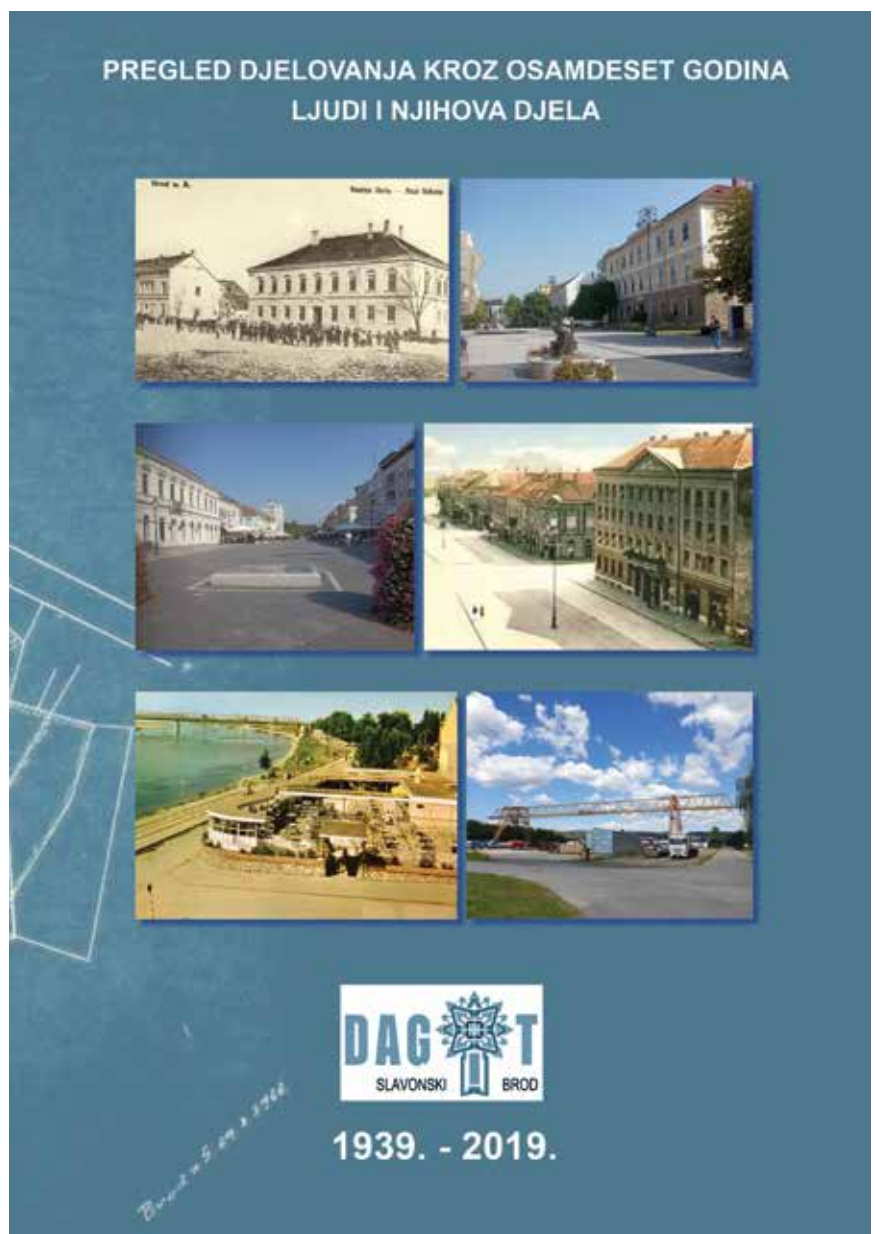
Pregled djelovanja kroz osamdeset godina ljudi i njihova djela

Vrijednost inženjerskoga društva kao što je Društvo arhitektonskih i građevinskih inženjera i tehničara u Slavonskom Brodu mjeri se doprinosom njegovih članova, a njihov doprinos u razvoju Slavonskoga Broda uistinu je velik s graditeljskoga stajališta

Naslov: Pregled djelovanja kroz osamdeset godina ljudi i njihova djela. Autori: Vjenceslav Leko, Antun Pospisil, Ivan Nagy, Željka Perković, Štefica Pospisil. Nakladnik: DAGIT Slavonski Brod. Lektorica: Dunja Vanić. Grafičko oblikovanje: Željka Perković. Tisak: Tiskara Zelina d.d. Godina izdanja: 2020. Format: A4, tvrdi uvez, 188 str.

Promatrajući povijesni razvitak društva, srednjovjekovni i suvremeni čovjek gotovo su neprepoznatljive vrste, počevši od jezika preko mode i mentaliteta do tehnologije koju koriste, no povezuje ih to da prepoznaju dobru knjigu. "Druženje" s knjigama usavršava izražavanje te analitičnost i kritičnost mišljenja, ključeve našega uspješnoga života u zajednici.

Knjiga usmjerava mladoga čovjeka i oblikuje ga. Znajući kako se literatura rađa, može se reći da je monografija posebna vrsta knjige. Monografija Društva arhitektonskih i građevinskih inženjera i tehničara u Slavonskom Brodu (DAGIT Slavonski Brod), objavljena u povodu njihove 80. obljetnice djelovanja, razotkriva mnogo toga što je stvarala inženjerska struka u Slavonskom Brodu, a kao najvažnije to da je upornim radom i entuzijazmom pojedinaca uspjela opstati i djelovati, premda je Društvo tijekom svoje povijesti mijenjalo naziv. Članovi Društva činili su upravo ono što je najvažnije – donosili su prijedloge za određene promjene koje su promovale dostojanstvo čovjeka i struke na dobrobit društva u cjelini. To potvrđuju i riječi iz

uvoda monografije: "Ljudi se obrazuju da bi znali koristiti prirodna bogatstva i kao takovi poboljšavali i obogaćivali prostor u kojem obitavaju. Ponekad su te promjene nužne, a ponekad su odraz ideja i želja za stvaralački rad. Na nama je da posao s kojim se mi bavimo treba biti na korist sviju nas, a napose budućim generacijama. To su naša djela (bilo ona uspješna, bilo neuspješna), ona su naša slika i kao takova i kao Društvo trebamo dati sve od sebe da iza nas ostane *dobro*."

Vrijednost inženjerskoga društva kao što je Društvo arhitektonskih i građevinskih inženjera i tehničara u Slavonском Brodu mjeri se doprinosom njegovih članova, a njihov doprinos u razvoju Slavonškoga Broda uistinu je velik s graditeljskoga stajališta. To potvrđuje i ova monografija u kojoj nisu zaboravljeni istaknuti članovi DAGIT-a koji su u doba svojega djelovanja oblikovali Društvo ali i grad u kojemu su djelovali.

Iako se čini da obrazovna uloga knjiga zastarijeva, ona je i danas sveprisutna. Multimedijски sadržaji važna su pomagala u suvremenome obrazovanju jer se brzo dolazi do informacija, a time i do onih koje su često neprovjerene pa mogu odvesti u krivome smjeru. Knjiga zato ima prednost. Jedino knjigu odlikuje izniman opseg provjerenih i povezanih informacija koje su stavljene u razumljiv kontekst, a monografija je upravo takva vrsta djela. Ona se ne piše samo za sadašnjost, ona se stvara za buduće naraštaje kako bi stekli uvid u opseg društveno korisnoga rada velikog broja kolegica i kolega koji su djelovali u sklopu inženjerskoga druš-

tva. Pripremiti monografiju moguće je samo na temelju intrinzične motivacije najvršnjih (radoznalosti, potreba za znanjem, osjećaja rasta i razvoja te drugog), duhovnoga zanosa i želje da se neko područje približi mladome čovjeku.

U pisanju monografije ne zna se koji je put teži, onaj kada se raspolože velikom količinom arhivske građe pa postoji problem što objaviti u monografiji ili onaj, koji je ujedno najčešći, da arhivska građa nije na raspolaganju te prvo treba prikupiti povijesne fotografije, razne novinske zapise, poglavljia iz nekih knjiga ili sačuvane dokumente o djelovanju Društva iz privatnih arhiva. Ova monografija nastala je upravo na taj teži način, no zahvaljujući upornosti autora, svi prikupljeni materijali temeljito su obrađeni i stavljani u povijesni kontekst djelovanja Društva. Često se može čuti to da na internetu postoji mnogo raznih podataka te je dovoljno samo upisati ključnu riječ kako bi se dobio određeni materijal ili određena informacija, no to je svojevrsna obmana. Naime, sve informacije o događanjima i ljudima koji su djelovali u nekome povijesnom razdoblju moraju biti provjerene te među njima treba odabrati one koje su najvažnije i kojima bi se odalo priznanje najzaslužnijima. Da bi se to postiglo, potrebno je mnogo vremena i predanoga rada. Treba biti iskren i reći da su važne odluke i veliki koraci u životu općenito, a to vrijedi i za rad, napredak i opstanak neke zajednice, ponajprije postignuće nekolicine pojedinaca. Monografije upravo i služe tome da se ljudi prisjete velikih uspjeha, svih promjena te ista-

knutih članova koji su svojim djelovanjem pomogli u razvoju i opstanku. Monografija DAGIT-a Slavonски Brod podijeljena je u 18 poglavljia. Prvo je poglavljie *Inženjerski poziv u Slavonском Brodu i Hrvatskoj*, a slijede *Osnutak prve inženjerske udruge u Zagrebu te Ostavke i presude*. Četvrto se poglavljie bavi osnutkom DIT-a u Slavonском Brodu, a peto gospodarstvom u Slavonском Brodu do 1945. U šestome poglavljia opisano je vodno gospodarstvo na Savi, a potom slijede poglavljia *Slavonija DI, Rafinerija nafte Bosanski Brod, Gospodarstvo u Slavonском Brodu (1945. – 2019.)*. Deseto je poglavljie posvećeno školstvu u Slavonском Brodu, a jedanaesto građevinama od društvenog značaja. U dvanaestome poglavljia piše se o Tvornici "Đuro Đaković" nakon 1945., a u trinaestom o poduzećima *Izgradnja građevno poduzeće i Projektbiro*. Iduća četiri poglavljia posvećena su samome Društvu: *Projektни biro i članovi DAGIT-a, Poduzeća čiji su djelatnici aktivni u DAGIT-u, DAGIT – aktivnosti u razdoblju 1980. do danas te Zaključno o aktivnosti društva*. Monografija završava poglavljem *Sjećanje umjesto zaključka*.

Na kraju je važno istaknuti to kako monografija ima i jednu osobitost. Cjelokupno djelovanje Društva praeeno je usporedno s razvitkom Slavonškoga Broda te je prikazana gradnja zanimljivih građevina, od kojih su neke u međuvremenu postale prepoznatljivi simboli grada. Zato je monografija namijenjena i onima koji žele nešto više saznati o gradu Slavonском Brodu te o graditeljstvu u prošlosti.

prof.dr.sc. Stjepan Lakušić

www.casopis-gradjevinar.hr/izdavastvo/